

Förstudie Sundbyholms planprogram, Eskilstuna kommun

Naturföretaget 2021

Inventering och rapport: Sara Lundkvist
Kvalitetsgranskning: Ulrika Westling
Datum rapport: 2021-12-30
Version: 1

Kontaktperson för denna rapport: Sara Lundkvist, sara@naturforetaget.se, 073-021 47 54

Naturföretaget
Vaksalagatan 6
753 20 Uppsala
info@naturforetaget.se
Kartor publicerade med tillstånd av ESRI

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Bakgrund.....	5
Metodik.....	5
Naturvärdesinventering på förstudienivå.....	5
Tolkning.....	7
Arter inom Artskyddsförordningen.....	8
Osäkerhet i bedömningen.....	8
Övergripande beskrivning av området och dess naturvärden.....	9
Övergripande beskrivning av naturvärden.....	9
Artfynd från artportalen.....	10
Skyddade och fridlysta arter.....	14
Dokumenterad förekomst.....	14
Beskrivning av naturvärdesobjekt.....	17
1. Nytolgade objekt.....	18
2. Ny tolkade naturvärden klass 1-4.....	22
3. Tidigare naturinventeringar.....	24
4. Kända naturvärden.....	27
Källor.....	29
Litteratur.....	29
Databaser.....	29

Sammanfattning

Inom ramen för projektet Sundbyholm Planprogram har Eskilstuna kommun beställt en naturvärdesinventering på förstudienivå. Syftet med förstudien är att få en översikt av vilka områden inom förstudieområdet som kan hysa höga naturvärden och därför bör undantas från bebyggelse. En sammanställning av tidigare kända naturvärden samt en enklare flygbildstolkning i 2D-miljö har därför gjorts av Naturföretaget under december 2021. Den utförda naturvärdesinventeringen följer svensk standard för Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) (SS 199000:2014).

Förstudieområdet ligger vid Sundbyholm, nordöst om Eskilstuna och omfattar ett ca 1200 ha stort område. Förstudieområdet har en varierande miljö som i de södra delarna domineras av ett odlingslandskap och i de norra delarna består av Mälaren och dess stränder och intilliggande sumpskogar. I förstudieområdet finns även miljöer med skogsmark och en del bostadsområden.

Inom det inventerade området identifierades 81 naturvärdesobjekt av dessa är 34 ny tolkade, 20 stycken har tidigare klassats och 34 stycken kunde inte en säker klassning göras men bedömdes hysa naturvärden mellan klass 1 och 4. De högsta naturvärdena hittades i miljöer med ädellövskog, sumpskog och strandnära miljöer. Bedömningen av objekten är preliminär eftersom inventeringen är gjord på förstudienivå och övervägande del av objekten endast är flygbildstolkade, vilket är en mer osäker metod för klassning än fältbesök. Därför rekommenderas fältbesök i framtiden för att verifiera klassningen av de objekten som inte besöks i fält vid någon tidigare inventering.

Inom förstudieområdet fanns ett flertal artfynd främst av olika fågelarter men även en del kärlväxter. Flera av de rödlistade arterna som hittades inom förstudieområdet är kopplade till jordbruksmiljöer och hävdade gräsmarker, som till exempel backsippa och backklöver. Många av fågelarterna är arter kopplade till miljöerna kring Mälaren eller odlingslandskapet.

Bakgrund

Inom ramen för projektet Sundbyholm Planprogram har Eskilstuna kommun beställt en naturvärdesinventering på förstudienivå. Syftet med förstudien är att få en översikt av vilka områden inom förstudieområdet som kan hysa höga naturvärden och därför bör undantas från bebyggelse. En sammanställning av tidigare kända naturvärden samt en enklare flygbildstolkning i 2D-miljö har därför gjorts av Naturföretaget under december 2021.

Metodik

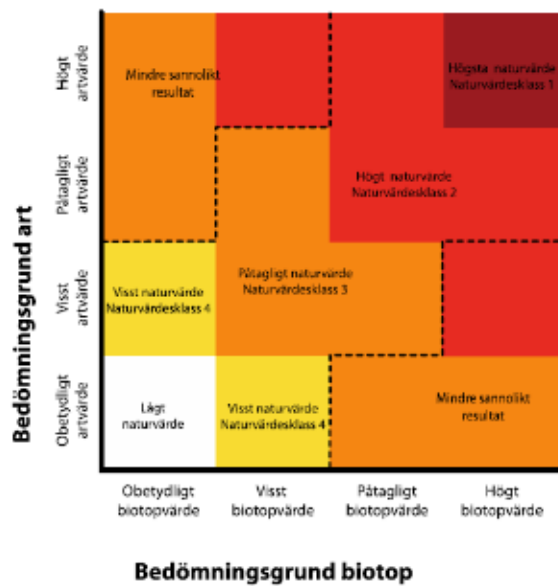
Naturvärdesinventering på förstudienivå

Data som inventeringen baseras på är inhämtat under december 2021. Inventeringen utfördes enligt svensk standard för Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) (SS 199000:2014). Inventeringen utfördes på förstudienivå med detaljeringsgrad Översikt, och med tillägget Naturvärdesklass 4.

En förstudie är en sammanställning av det befintliga data som finns i ett område. En del av denna data kommer från tidigare inventeringar i fält, annan data från flygbildstolkat material. Därför varierar kvaliteten på uppgifterna, en del uppgifter kan till exempel vara gamla eller sakna tillräcklig information för att det ska gå göra en säker klassning. En förstudie ger därför alltid en preliminär bedömning och fältbesök behövs för att verifiera klassningen. Sammanställningen av data har gjorts i ArcMap där ett attributfält har skapats med olika värden som fyllts i.

Syftet med naturvärdesinventering är att identifiera områden (naturvärdesobjekt) som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesobjekt som hittas inom inventeringsområdet avgränsas, beskrivs i text och deras naturvärdesklass bedöms. Naturvärdesklassen baseras på områdets biotopvärde och artvärde. Biotopvärdet bedöms utifrån områdets biotopkvaliteter och på biotopens sällsynthet eller hur hotad den är. Artvärdet bedöms utifrån förekomst av naturvårdsarter, rödlistade arter, hotade arter samt artrikedom. Vid en förstudie saknas oftast fullständig information om biotopvärde och artvärde och bedömningen görs baserat på en del antaganden. Till exempel, om det finns artfynd av tallticka kan man anta att det finns äldre tallar i området eftersom arten går på ca 150 år gamla levande tallar, på så sätt kan man anta att biotopvärdet är påtagligt eller högt. Om man har information om att det finns äldre ekar i ett område men inga artfynd inrapporterade kan man göra ett motsvarande antagande om att det finns höga artvärden baserat på habitatet.

Naturvärdesbedömningen resulterar i antingen lågt naturvärde (områden av ingen eller ringa betydelse för biologisk mångfald) eller någon av följande naturvärdesklasser:

Figur 1. Matris ur svensk standard för NVI, som visar hur utfallet för artvärde respektive biotopvärde leder till en viss naturvärdesklass.

Klass 1. Högsta naturvärde: Områden av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

I tolkningen har dessa kriterier använts:

Objekt som består av skyddade områden eller att det finns information som beskriver att objektet har mycket höga naturvärden samt att det finns artfynd som har mycket högt naturvårdsvärde.

Data som generellt bedömdes vara klass 1-områden:

Skyddade områden (naturreservat, biotopskyddsområden, Natura2000- områden, artfynd med mycket högt naturvårdsvärde.

Klass 2. Högt naturvärde: Områden av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

I tolkningen har dessa kriterier använts:

Objekt som är en nyckelbiotop, och/eller har artfynd med högt naturvärde knutna till sig. Samt att objektet består av äldre skog eller andra biotoper förknippade med påtagliga naturvärden såsom gammal jordbruksmark och småvatten.

Data som generellt bedömdes vara klass 2-områden:

Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, Skogsstyrelsens naturvärden tillsammans med artfynd som har högt naturvårdsvärde, sumpskogar tillsammans med artfynd som har högt naturvårdsvärde, flygbildstolkning där man kan konstatera att miljön är mycket speciell, TUVÅ-objekt, Våtmarksinventeringens klass 1 och 2.

Klass 3. Påtagligt naturvärde: Området behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

I tolkningen har dessa kriterier använts:

Objekt som är ett tidigare känt objekt och/eller består av äldre skog, andra biotoper förknippade med påtagliga naturvärden så som åkerholmar och småvatten. Eller att det finns naturvårdsarter kopplade till området.

Data som generellt bedömdes vara klass 3-områden:

Skogsstyrelsens naturvärde, sumpskogar, flygbildstolkning där man kan konstatera att miljön förmodligen har påtagliga eller vissa naturvärden, artfynd av naturvårdsarter.

Klass 4. Visst naturvärde: Området behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, t.ex. äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

I tolkningen har dessa kriterier använts: Objekt som har artfynd av naturvårdsarter eller genom flygbildstolkning påvisat miljöer som tyder på att objektet har en viss betydelse för biologisk mångfald. Eller om ett tidigare känt naturvärdesobjekt som har blivit så kraftigt påverkat av till exempel skogsbruket att många värden troligen har gått förlorade men att vissa värden kan finnas kvar.

Data som användes vid tolkningen var:

Artfynd, flygbildstolkning som visar på miljöer där det kan finnas vissa naturvärden

Naturvärden (klass 1-4). Objekt som tagits fram genom flygbildstolkning där det är mycket troligt att det finns naturvärden, men för vilka det är svårt att göra klassning eller avgränsningar genom flygbildstolkning. Exempel på sådana områden är större sammanhängande skogsområden, stränder eller gamla betesmarker.

Tolkning

Flygbildstolkningen genomfördes med hjälp av ESRI:s bakgrundskartor, lantmäteriets ortofoto, samt lantmäteriets ortofoton från 1960-talet. På så sätt kan man se områdets tidigare markanvändning eller utseende och göra en bedömning om det kan finnas naturvärden. Till exempel är tidigare betesmarker ofta värdefulla miljöer. Tolkningen gjordes i 2D vilket gör att gränsdragningen mellan olika naturtyper är ungefärlig.

Om det fanns ett artfynd i närheten av ett tidigare känt objekt kopplades det till objektet om man kan anta att arten utnyttjar området. Flygbildstolkning har även använts till att avgränsa objekt kring artfynd.

Naturvårdsarter

är ett samlingsbegrepp för arter som är särskilt skyddsvärda eller indikerar områden med höga naturvärden. I begreppet ingår bl.a. rödlistade arter, signalarter, skyddade arter och typiska arter.

Rödlistade arter

Arter som bedöms löpa risk att försvinna ur landet.

Signalarter

Arter som med sin närvaro indikerar att ett område har höga naturvärden. Frekvens och kombination av signalarter kan dessutom förstärka eller ge ytterligare information om områdets naturvärdeskvalitet.

Skyddade arter

Fridlysta arter eller arter listade i EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv.

Typiska arter

Arter som indikerar bevarandestatus för olika N2000-naturtyper.

Figur 2. Definition av begreppet naturvårdsarter.

Arter inom Artskyddsförordningen

Arter som omfattas av juridiskt skydd enligt Artskyddsförordning (SFS 2007:845) tas upp under rubriken Skyddade och fridlysta arter. Där sammanfattas vilka skyddade arter som har påträffats i området, och en kommentar ges om vilka arter som är ovanliga och därmed extra skyddsvärda.

Osäkerhet i bedömningen

Inventeringen är en naturvärdesinventering på förstudenivå, vilket innebär att inventeringen baseras på en tidigare sammanställning av data samt genom fjärranalys. Detta gör att det är olika användbarhet för de olika källorna (tabell 1). En del av informationen är från äldre inventeringar, till exempel är sumpskogsinventeringen från 1990-talet. Artfynd från artportalen kan vara äldre fynd och arten kan ha försvunnit från området, men det kan även finnas mycket information kopplat kring fynd, särskilt de på floraväxtlokaler. För att minska felkällan med gamla artfynd har fynduppgifterna som användes i bedömningen varit som äldst från 1990.

Flygbildstolkning är just tolkning och all bedömning blir preliminär. Resultaten av en förstudie är dock en bra indikation om vilka områden som troligtvis hyser höga naturvärden och bör undvikas vid exploatering.

Tabell 1. Datakällor som användes i förstudien.

Typ av data	Användbarhet
Nyckelbiotoper, Skogsstyrelsen	Kan finnas äldre objekt
Skogsstyrelsens objekt med naturvärde	Kan finnas äldre objekt
Sumpskogsinventeringen, Naturvårdsverket	Äldre inventering från 1990-talet. Många objekt har inte besökts i fält, endast flygbildstolkats fram.
Naturvårdsavtal, Skogsstyrelsen	Dessa objekt behöver inte vara värdefulla miljöer i nuläget men kan omfatta miljöer som med tiden utvecklar höga värden.
Biotopskyddade områden, Skogsstyrelsen	Oftast de finaste skogsområdena.
TUVA-objekt, Jordbruksverket	Kan finnas äldre objekt och objekt kan ha slutat hävdas.
Artfynd, Artportalen	Det kan finnas äldre artfynd, felrapporterat, sporadiskt inrapporterat.
Naturresevat	
Natura2000-områden	
Naturminne	
Våtmarksinventeringen, VMI	Inventeringen började på 80-talet och pågick i 25 år. Endast objekt med sannolikt högt naturvärde (ca 10 %), har besökts i fält. Resten har endast tolkats.
Ädellövskogsinventeringen	Inventering gjord mellan 1984-1986, datat är gammalt och förändringar har troligen skett.
Eskilstuna kartan	Kommunens egna digitala karta med information av bland annat skyddsvärda träd, naturresevat och tidigare naturvärdesinventeringar.

Övergripande beskrivning av området och dess naturvärden

Övergripande beskrivning av naturvärden

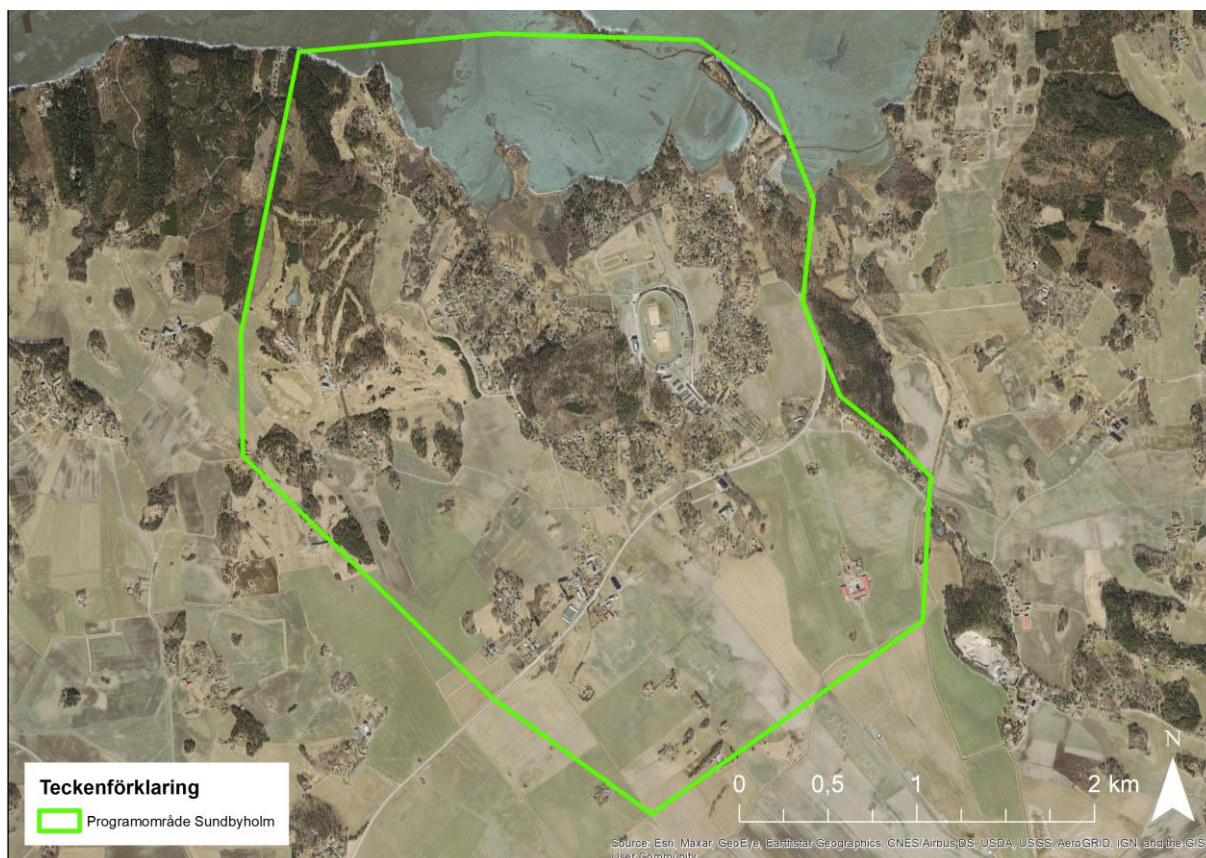
Förstudieområdet (fig. 3) ligger vid Sundbyholm, nordöst om Eskilstuna och omfattar ett ca 1200 ha stort område. Förstudieområdet har en varierande miljö som i de södra delarna domineras av ett odlingslandskap och i de norra delarna består av Mälaren och dess stränder. I förstudieområdet finns även miljöer med skogsmark och en del bostadsområden.

Inom förstudieområdet finns riksintresse för rörligt friluftsliv, friluftsliv och i norr avgränsas förstudieområdet av riksintresse för naturvård. Den nordöstra delen av förstudieområdet är ett naturvårdsområde som är en gammal skyddsform. I den norra delen angränsar förstudieområdet till ett Ramsar-område samt naturreservatet Ridö-Sundbyholmsarkipelagen. Stranden mot Mälaren omfattas av det generella strandskyddet. Förstudieområdets östra del angränsar till naturreservatet Sundbyholmsåsen.

Områdets norra del, bestående av Mälaren samt dess stränder är en värdefull miljö och det faktum att det angränsar till naturreservat och Ramsar-område gör att ingrepp i detta område bör undvikas då ett ingrepp kan påverka miljöer i de skyddade områdena. Stränder är generellt viktigt miljöer för ett flertal djur och växtarter och extra försiktighet bör tas i dessa områden. Vassrika strandområden är en miljö där fiskar ofta fortplantar sig och ett ingrepp i sådana miljöer kan ge negativa konsekvenser på fiskarnas population i stort.

Jordbruksmarkerna är en del av det gamla odlingslandskapet och det är mycket troligt att det finns värdefulla miljöer i detta område med arter kopplat till hävdade gräsmarker. I odlingslandskapet finns områden som omfattas av det generella biotopskyddet som bland annat åkerholmar och diken. Flera av artfynden är rödlistade fågelarter och kärlväxter kopplade till odlingslandskapet och hävdade gräsmarker.

Inom förstudieområdet finns en del skogsområden. Data från ädellövskogsinventeringen samt träddatabasen visar på att det finns flera ädellövskogsmiljöer inom förstudieområdet. Därför är det troligt att det finns högre naturvärden kopplade till ädellövträd, dessa miljöer är värdefulla för många insekter och fåglar.

Figur 3. Kartbild över förstudieområdet.

Artfynd från artportalen

Området omfattar olika typer av miljöer vilket syns i faktumet att det finns många artfynd kopplade till många olika typer av miljöer. De artfynd som blir rapporterade till Artportalen är ofta lite slumpmässiga eftersom det krävs att en artintresserad person besöker ett område och rapporterar artfynden hen har hittat. Fåglar är ofta överrepresenterade då många människor sysslar med fågelskådning som hobby, medan fynd av mossor och insekter inte rapporteras in i någon större utsträckning av privatpersoner. Detta gör att vissa artgrupper är under- och överrepresenterade. Även placeringen av fynden blir sporadiska av denna anledning och oftast är antalet artfynd överrepresenterade i lättillgängliga områden. För att få en mer rättvis bild av vilka arter som kan förekomma inom förstudieområdet har ett utökat sökområde gjorts i när artfynden hämtades in från Artportalen. I förstudieområdet finns flera arter som är rödlistade och räknas som hotade arter. De miljöer som gynnar rödlistade arter bör man vara extra försiktig med så man inte skadar dessa arter.

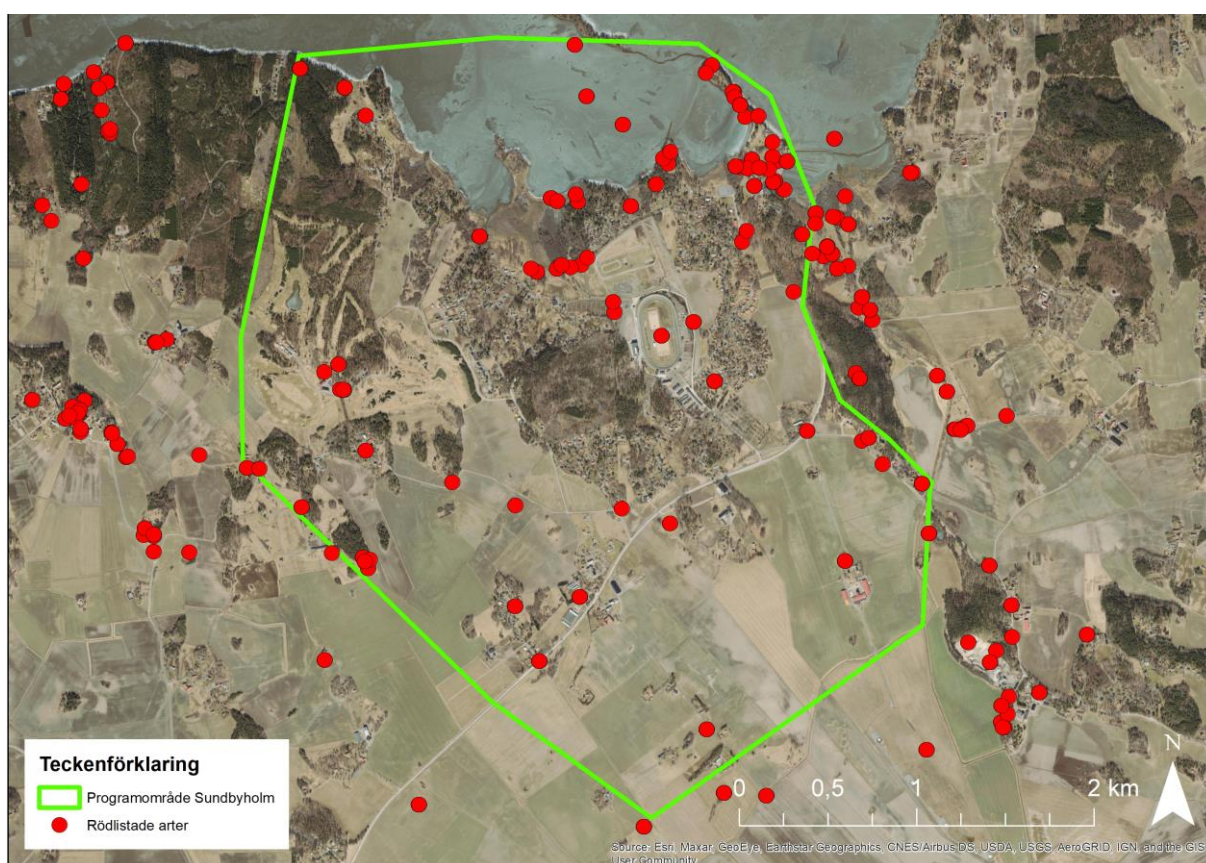
Inom förstudieområdet finns några arter för vilka nationella åtgärdsprogram har tagits fram (tabell.2). Flera av fågelarterna har rapporterats som förbiflygande eller födosökande. Extra hänsyn bör tas till dessa arter:

Tabell 2. Arter som omfattas av Åtgärdsprogram rapporterade på Artportalen (2000-2021).

ÅGP-arter	Rödlistekategori	Antal fynd
Brushane	VU	4
Flodnejonöga (ÅGP håller på att tas fram)		1
Havsörn	NT	140
Kornknarr	NT	20
Kungsörn	NT	4
Ortolansparv	CR	2

Pilgrimsfalk	NT	7
Skräntärna	NT	6
Svartpålsbi	NT	4
Ängshök	EN	1

De flesta av de rödlistade arterna (tabell 3 och 5) som förekom inom förstudieområdet är olika fågelarter, men några av arterna som finns rapporterade är kärlväxter kopplade till hävdade gräsmarker (fig.4). Artfynden är inte jämnt fördelade över området, men att vissa delar av området saknar inrapporterade arter beror troligtvis inte på att de inte finns utan bara att ingen har rapporterat in arter därifrån. Flera av artfynden från det utökade söksområdet (tabell 4) förekommer troligen inom förstudieområdet då det finns liknande miljöer där.

Figur 4. Kartbild över förstudieområdet och rödlistade arter.

Tabell 3. Rödlistade arter (ej fåglar) rapporterade på artportalen (2000-2021) inom förstudieområdet.

Rödlistade	Rödlistekategori	Antal fynd inom förstudieområdet
Ask	EN	27
Backklöver	NT	4
Backtimjan	NT	1
Flentimotej	NT	1
Kantdyna	NT	2
Lake	VU	1
Oxtungssvamp	NT	1
Pilblad	NT	2
Rödlånke	NT	1
Skogsalm	CR	3

Tallticka	NT	3
Vanlig backsippa	VU	10
Vintertagging	NT	1
Äkta målarmussla	NT	3

Tabell 4. Rödlistade arter (ej fåglar) rapporterade på Artportalen (2000-2021) inom det utökade sökområdet.

Rödlistade	Rödlistekategori	Antal fynd inom utökat sökområde
Askbrunmal	NT	1
Gul dropplav	NT	1
Gulbrunt nejlikfly	VU	1
Gullklöver	NT	1
Hedjordfly	NT	2
Kantdyna	NT	2
Knärot	VU	3
Luddvicker	VU	1
Mindre purpurmätare	NT	2
Motaggsvamp	NT	2
Nordfladdermus	NT	1
Orange taggsvamp	NT	3
Oxtungssvamp	NT	1
Rödlänke	NT	1
Sandviol	NT	1
Scharlakansvaxskivling	NT	1
Silversmygare	NT	2
Skiktdynemott	NT	1
Skrovellav	NT	1
Svart taggsvamp	NT	2
Svartpälsbi	NT	4
Säfferot	NT	1
Ullticka	NT	2
Vintertagging	NT	1
Violettkantad guldvinge	NT	1

Fåglar har ett stort levnadsområde som de uppehåller sig i och därför är det troligt att alla fågelarter som förekommer inom det utökade sökområdet regelbundet utnyttjar förstudieområdet. För de arter (tabell 5) där det finns flera observationer är det mycket troligt att arten regelbundet utnyttjar området. Många av fågelarterna är antingen kopplade till miljöerna kring Mälaren eller odlingslandskapet.

Tabell 5. Rödlistade fågelarter rapporterade på artportalen (2000-2021) inom förstudieområdet och det utökade sökområdet.

Rödlistade	Rödlistekategori	Antal fynd
Alfågel	NT	1
Backsvala	VU	7
Björktrast	NT	38
Blå kärrhök	NT	3
Bläsand	VU	5

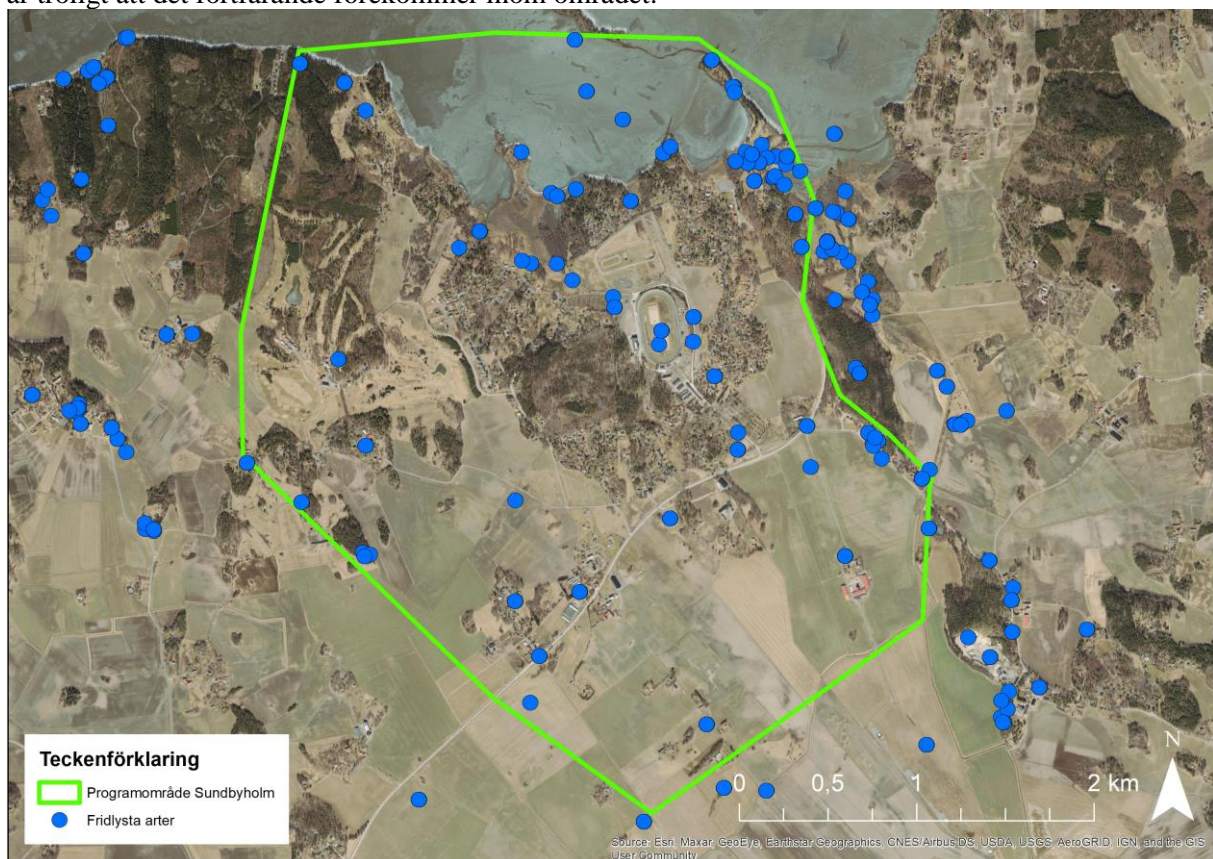
Brun glada	EN	1
Brunand	EN	1
Brushane	VU	4
Buskskvätta	NT	2
Busksångare	NT	2
Drillsnäppa	NT	1
Duvhök	NT	3
Entita	NT	15
Fiskmåås	NT	39
Fjällvråk	NT	4
Flodsångare	NT	10
Gråkråka	NT	10
Gråtrut	VU	25
Grönfink	EN	38
Grönsångare	NT	3
Gulspurv	NT	15
Havstrut	VU	4
Havsörn	NT	114
Hornuggla	NT	2
Hussvala	VU	12
Kornknarr	NT	6
Kråka	NT	32
Kungsfiskare	VU	2
Kungsörn	NT	3
Kustlabb	NT	3
Lappsparv	VU	1
Mindre hackspett	NT	13
Myrspov	VU	1
Ortolansparv	CR	1
Pilgrimsfalk	NT	1
Rapphöna	NT	4
Rosenfink	NT	14
Rödstrupig piplärka	VU	8
Rödvingetrast	NT	15
Rördrom	NT	6
Rörsångare	NT	12
Skedand	NT	2
Slaguggla	NT	2
Sommargylling	EN	1
Skrattmåås	NT	29
Skräntärna	NT	4
Spillkråka	NT	20
Stare	VU	23
Stenfalk	NT	12
Stjärtand	VU	10
Storspov	EN	9

Strandskata	NT	20
Svartsnäppa	NT	2
Svärta	VU	2
Svarttärna	VU	2
Svartvit flugsnappare	NT	22
Sävspurv	NT	7
Tallbit	VU	2
Talltita	NT	2
Tofsvipa	VU	3
Tornseglare	EN	19
Trastsångare	NT	1
Vaktel	NT	10
Vinterhämpling	VU	1
Ärtsångare	NT	18
Ängshök	EN	1

Skyddade och fridlysta arter

Dokumenterad förekomst

Fridlysta arter hittades inom förstudieområdet. Alla fågelarter är fridlysta och de fågelarter som är både fridlysta och rödlistade redovisas i tabell 5. Fynden av fridlysta arter (ej fåglar) redovisas i tabell 6 och figur 5. Tidigare artfynd från 1990-talet visar att det har förekommit flera artfynd av fladdermössarter inom förstudieområdet varav de flesta förekommer vid Sundbyholms slott. Och det är troligt att det fortfarande förekommer inom området.

Figur 5. Kartbild över förstudieområdet och fridlysta arter.

Tabell 6. Fridlysta arter (ej fågel) som påträffades i området (1990-2021).

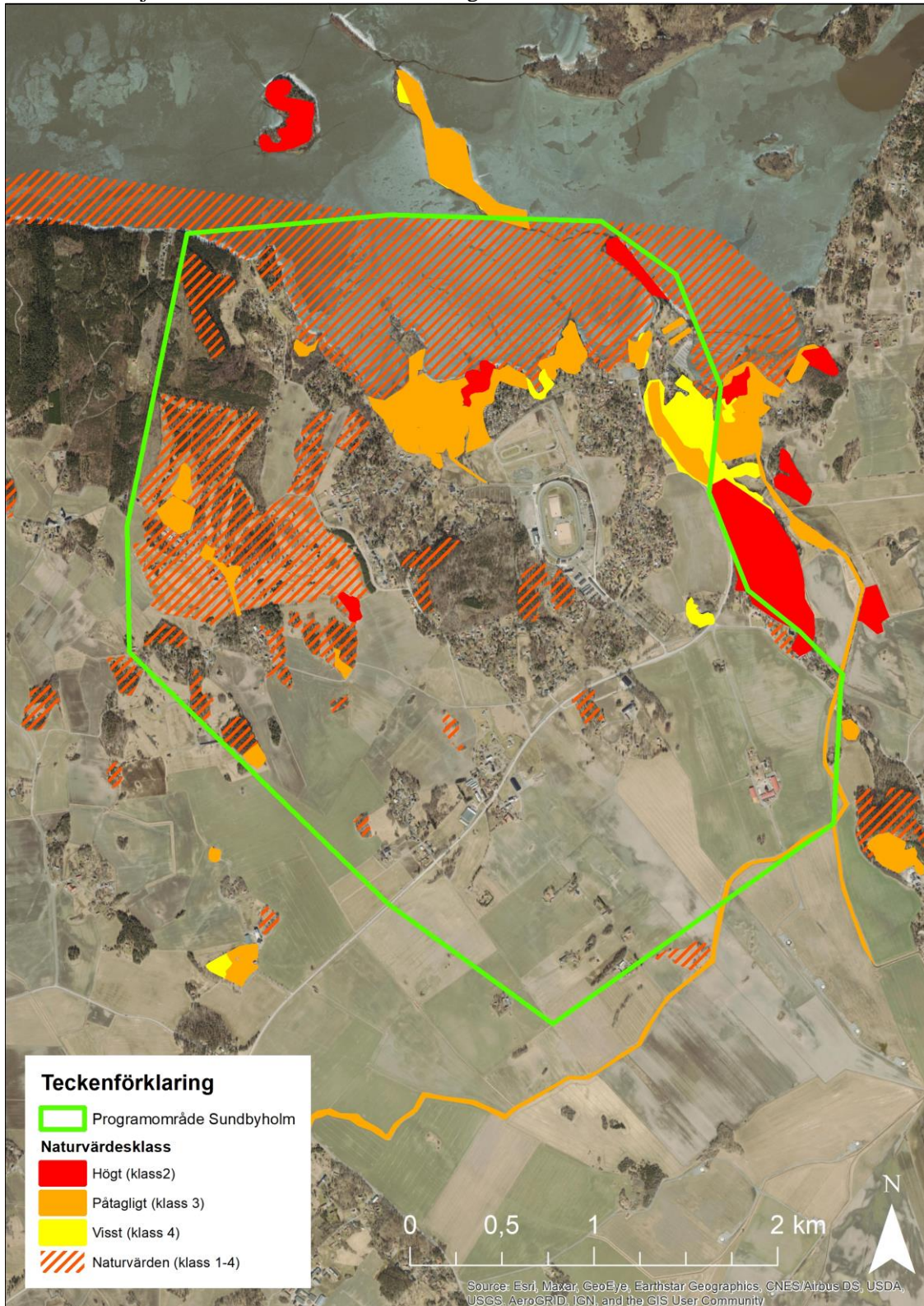
Artnamn	Fridlyst	Övrigt
Kärlväxter		
Blåsippa	Fridlyst enligt 9 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan Typisk art i 9050 Näringsrik granskog, 8240 Karsthällmarker, 9020 Nordlig ädellövskog.
Backsippa		
Grönvit nattviol	Fridlyst enligt 8 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Signalart enligt ängs- och betesmarksinventeringen. Typisk art i 6230 Stagg-gräsmarker, 6510 Slätterängar i låglandet, 6530 Lövängar.
Gullviva	Fridlyst enligt 9 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Signalart enligt ängs- och betesmarksinventeringen. Typisk art i flera gräsmarkshabitat.
Jungfru Marie nycklar	Fridlyst enligt 8 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Signalart enligt ängs- och betesmarksinventeringen. Typisk art i flera gräsmarks- och våtmarkshabitat.
Knärot	Fridlyst enligt 8 §	Rödlistad som VU (Sårbar). Typisk art i 9010 Taiga, 9050 Näringsrik granskog.
Liljekonvalj	Fridlyst enligt 9 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Typisk art i 9190 Näringsfattig ekskog
Mistel	Fridlyst enligt 8 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Nattviol	Fridlyst enligt 8 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Typisk art i flera gräsmarkshabitat.
Revlumner	Fridlyst enligt 9 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Ängsnattviol	Fridlyst enligt 6 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Signalart enligt ängs- och betesmarksinventeringen. Typisk art i 6230 Stagg-gräsmarker, 6510 Slätterängar i låglandet, 6530 Lövängar.
Kräldjur		
Kopparödla	Fridlyst enligt 6 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Vanlig padda	Fridlyst enligt 6 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Vanlig groda	Fridlyst enligt 6 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Vanlig snok	Fridlyst enligt 6 §	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Däggdjur		
Brunlångöra	Fridlyst enligt 4, 5§	Rödlistad som NT (Nära hotad). Habitatdirektivet: Bilaga 4. Typisk art i 8310 Grottor, 8330 Havsgrottor.
Bäver	Fridlyst	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan.
Dammfladdermus?	Fridlyst enligt 4, 5§	Rödlistad som NT (Nära hotad). Habitatdirektivet: Bilaga 2,4. Osäkert artfynd
Dvärgpipistrell	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet Bilaga 4
Fransfladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Rödlistad som NT (Nära hotad). Bilaga 4 Typisk art i 8310 Grottor, 8330 Havsgrottor.

Gråskimlig fladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4.
Mustaschfladdermus/ taiga fladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4. Typisk art i 8310 Grottor, 8330 Havsgrottor.
Mård	Fridlyst	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 5.
Nordfladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Rödlistad som NT (Nära hotad). Habitatdirektivet: Bilaga 4.
Större brunfladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4.
Sydfladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Rödlistad som NT (Nära hotad). Habitatdirektivet: Bilaga 4.
Tajgafladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4. Typisk art i 8310 Grottor, 8330 Havsgrottor.
Trollpipistrell	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4.
Vattenfladdermus	Fridlyst enligt 4, 5§	Bedöms som livskraftig enligt rödlistan. Habitatdirektivet: Bilaga 4 Typisk art i 8310 Grottor, 8330 Havsgrottor.

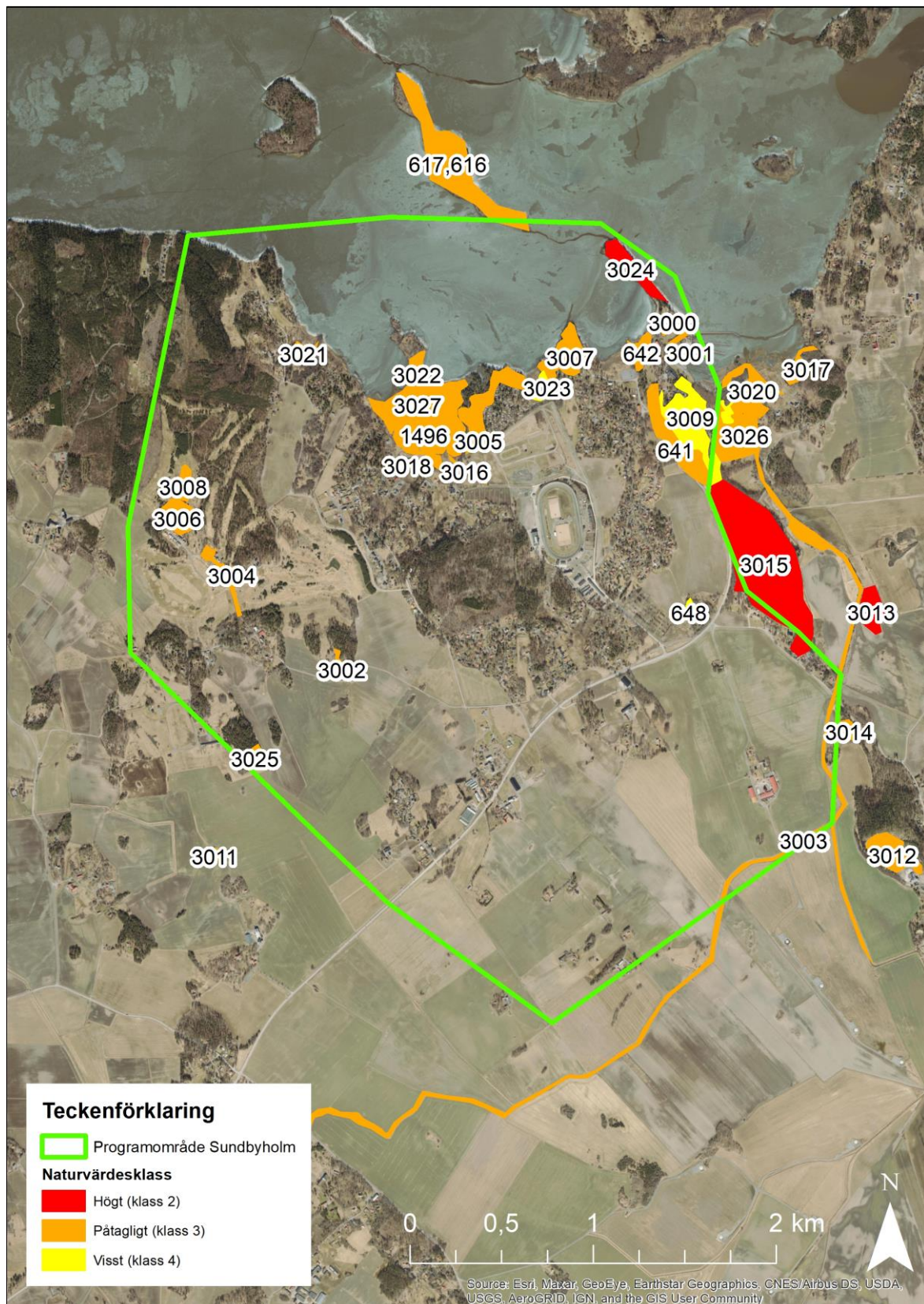
Beskrivning av naturvärdesobjekt

Inom området identifierades 81 objekt (fig.6). En stor del av förstudieområdet bedömdes bestå av värdefulla miljöer. Nedan beskrivs de översiktligt.

Figur 6. Kartbild över inventeringsområdet. Naturvärdesobjekten är färglagda efter bedömt naturvärde enligt klassningen i SIS-standard. 1= Högsta, 2= Högt, 3= Påtagligt, 4=Visst samt Naturvärden klass (1-4).

1. Nytolgade objekt

Figur 7. Kartbild över inventeringsområdet med naturvärdesklassade objekt. Naturvärdesobjekten är färglagda efter bedömt naturvärde enligt klassningen i SIS-standard. 1= Högsta, 2= Högt, 3= Påtagligt, 4=Visst samt

Beskrivning

Det finns 34 objekt (tabell 6) som nytolkats och klassats med hjälp av artfynd, träddatabasen, tidigare kända objekt och flygbildstolkning. I några av objekten kan man med hjälp av artfynden anta att naturvärdena är höga eller mycket höga. Artfynden säger inget säkert om biotopvärdet, men med hjälp av arternas förekomst kan man göra ett antagande. Objekten avgränsas med hjälp av flygbildstolkning. De flygbildstolkade områdena är områden som antas ha kvaliteter som är kopplade till naturvärden, det kan vara områden med äldre skog, våtmarker m.m.

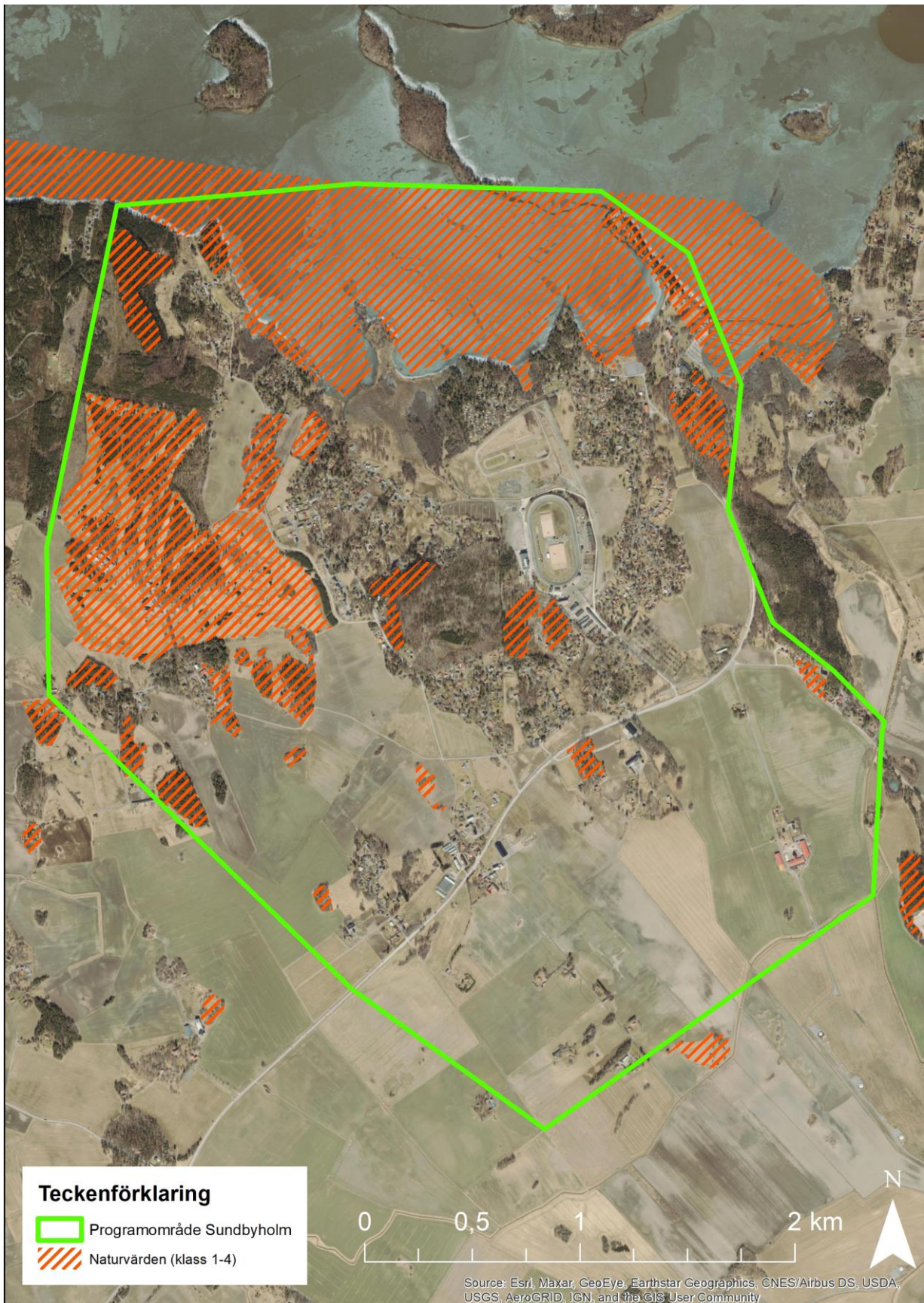
Tabell 7. De nytolkade naturvärdesobjekten

Objekt id	NVI klass	motiv	Naturtyp	biotop	kommentar
3018	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	Strandskog vid sjö	
3022	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	Strandskog vid sjö	
3027	3	Våtmarksinventeringen	Limnisk strand	Vassrik strand	
3023	4	Sumpskogsinventeringen, artfynd och flygbildstolkning	Skog och träd	strandskog vid sjö	
3021	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	Strandskog vid sjö	
3025	3	Tidigare artfynd av den rödlistade arten backsippa	Skog och träd	Brynmiljö	
3024	2	Tidigare artfynd av bland annat backsippa och andra naturvårdsarter	Skog och träd	Barrskog	
3002	3	Artfynd av backklöver flygbildstolkning	Skog och träd	Brynmiljö	
3009	4	Fynd av den fridlysta arten mistel samt flygbildstolkning	Skog och träd	Lövdominerad blandskog	
3000	3	Allé och förekomst av skyddsvärda träd	Park och trädgård	Allé	
3001	3	Allé och förekomst av skyddsvärda träd	Park och trädgård	Allé	
3019	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	sumpskog	
3007	3	Flygbildstolkning och fynd av den rödlistad art	Limnisk strand	Vassrik strand	
3005	3	Flygbildstolkning samt förekomst av skyddsvärda träd	Skog och träd	Blandskog med stort lövinslag troligen ädellöv	
3004	3	Flera fynd av skyddsvärda träd samt flygbildstolkning	Skog och träd	Ädellövskog	
642	3	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48B, träddatabasen	Skog och träd	Lövskog med stort inslag av ädellöv	Höjning av klass samt gränser omritade pga. förekomst av skyddsvärda träd
3006	3	Flygbildstolkning och artfynd	Äng och betesmark	Troligen gammal betesmark	

3008	3	Flygbildstolkning, damm värdefull för groddjur	Småvatten	Konstgjord damm	
3026	3	Troligen äldre betesmark bedömning baseras på artfynd och flygbildstolkning	Äng och betesmark	Betesmark	
3020	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	Alsumpskog	
3017	3	Sumpskogsinventeringen	Skog och träd	Alsumpskog	
3003	3	Bäckmiljö som är delvis rätad, bedömningen baseras på artfynd och flygbildstolkning	Vattendrag	Bäckmiljö	
3012	3	Grustäkt med fynd av backsvala, bedömningen baseras på artfynd och flygbildstolkning	Täkt och upplag	Grustäkt	
3014	3	Damm som kan vara en groddjursmiljö, tolkningen baseras på flygbildstolkning	Småvatten	Anlagd damm	
3013	2	Igenväxande betesmark, bedömningen baseras på flygbildstolkning och artfynd av den rödlistade arten backsippa	Äng och betesmark	Betesmark	
3016	3	Rätat vattendrag, bedömningen baseras på flygbildstolkning	Vattendrag	Rätad bäck	
1496	3	Objekt med naturvärde, Skogsstyrelsen N 9249-1998	Skog och träd	Alsumpskog	Gränserna uppdaterade genom flygbildstolkning
641	3	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48A, träddatabasen	Skog och träd	Örtf ekboksk	Höjning av klassen pga förekomst av skyddsvärda träd
3011	3	Gammal åkerholme bedömningen baseras på artfynd och flygbildstolkning	Skog och träd	Blandskog och gräsmark	
3010	2	Gammal betesmark med värden koplat till gräsmarker. bedömningen är baserat på artfynd av rödlistade arter samt flygbildstolkning	Äng och betesmark	Trädklädd betesmark	
617, 616	3	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E43B, Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E43B	Skog och träd	Ädellövskog	Höjning av klass

3015	2	Naturreservat	Skog och träd	Lövskog med stort inslag av ädellöv	
644	4	Ädellövsinventeringen objid. 0484980703E48D	Skog och träd	Askskog	Gränser omritade pga överlappning av två objekt
648	4	Ädellövsinventeringen objid. 0484980703E48H	Skog och träd	Blandädellöv	Omritade gränser pga. avverkning

2. Ny tolkade naturvärden klass 1-4

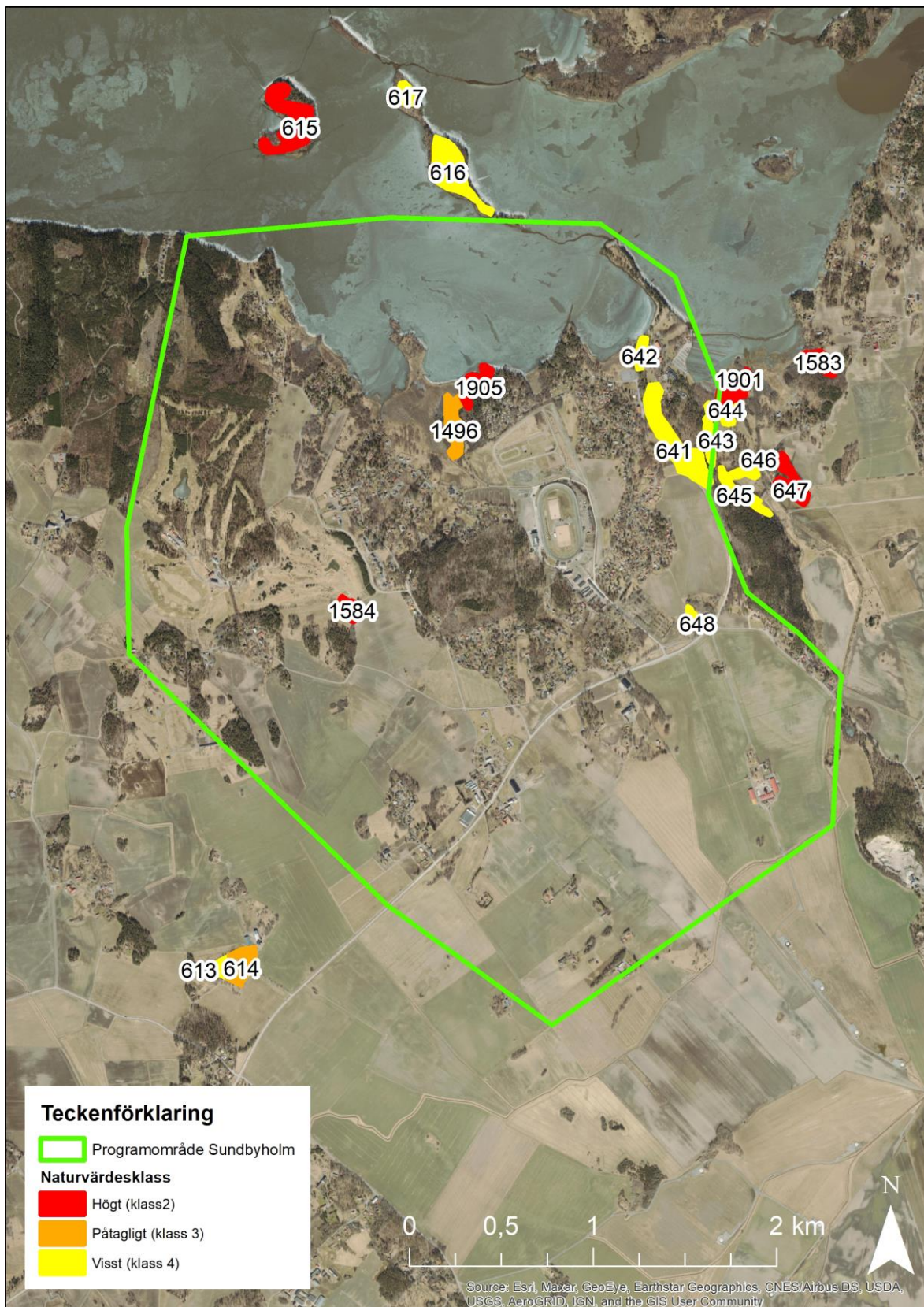

Figur 8. De utpekade objekten som klassades Naturvärden (klass 1-4).

Beskrivning

Det identifierade 34 objekt med naturvärden som bedömdes ha naturvärden mellan klass 1-4. Eftersom det finns få kända naturvärden inom förstudieområdet samt att artfynden är så pass sporadiska är det svårt att med tillräcklig säkerhet avgöra vilka naturvärden det finns inom förstudieområdet. Dessa objekt är avgränsade genom flygbildstolkning och behandlas separat då ingen säker klassning kan göras av naturvärdena. En del av objekten är större områden där det är troligt att det förekommer flera mindre naturvärdesobjekt. Framför allt är det miljöer i och kring Mälaren som har bedömts ha troliga naturvärden, men även miljöer i odlingslandskapet som åkerholmar och gamla betesmarker. Till exempel är vassrika strandmiljöer är ofta lekplatser och yngelkammare för många fiskarter samt att många fågelarter utnyttjar dessa miljöer så det är troligt att dessa miljöer åtminstone har vissa eller påtagliga biotopvärden. Gamla betesmarker har oftast en lång historia av hävd och därför är det troligt att det förekommer kärlväxter som är kopplade till hävdade gräsmarker samt ett flertal insekter som utnyttjar kärlväxterna som födokällor och det är troligt att dessa miljöer har högre naturvärden.

3. Tidigare naturinventeringar

Figur 9. Kartbild över inventeringsområdet med klassningar utifrån tidigare klassade objekt. Naturvärdesobjekten är färglagda efter bedömt naturvärde enligt klassningen i SIS-standard. 1= Högsta, 2= Högt, 3= Påtagligt, 4=Visst.

Beskrivning

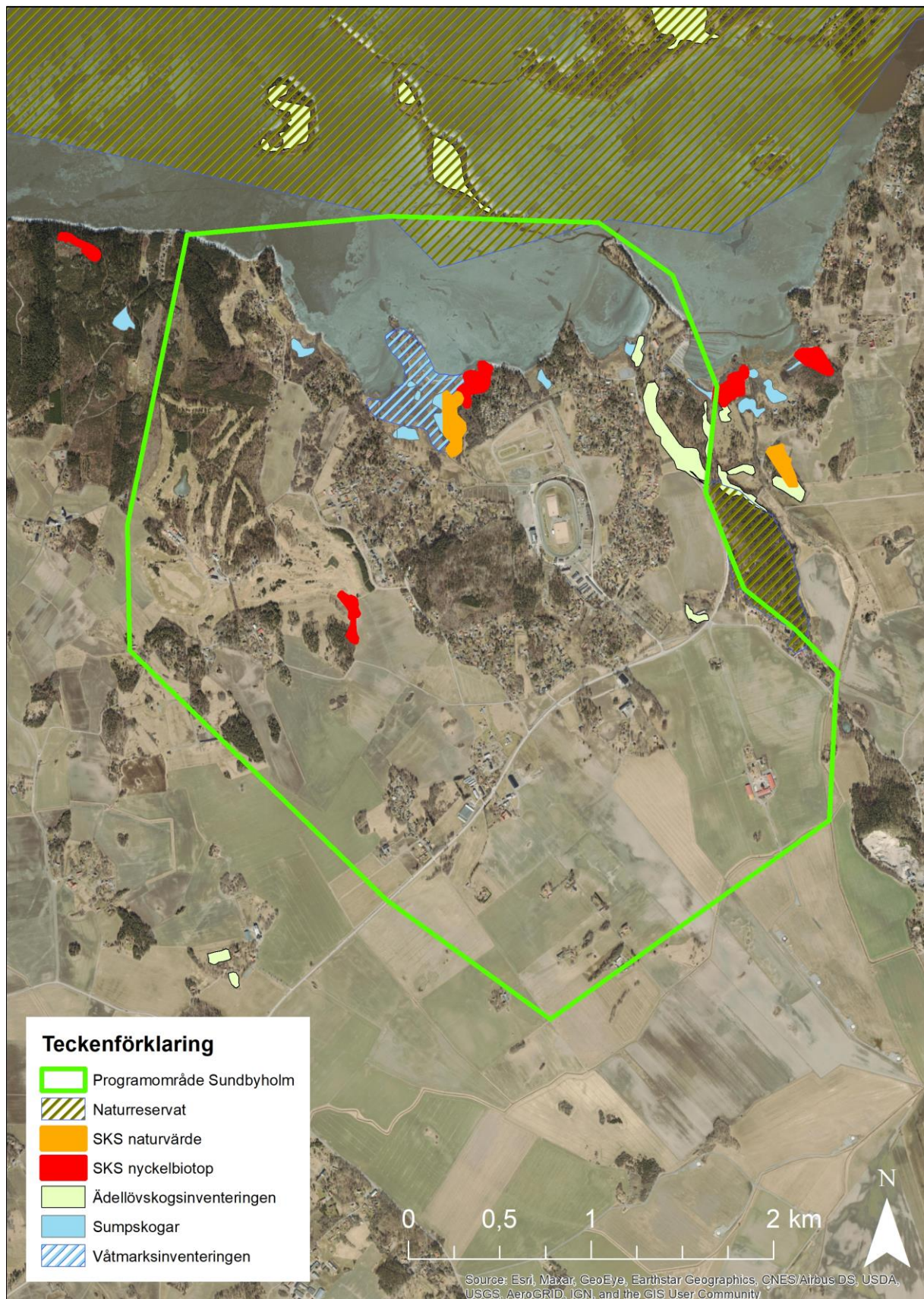
I Eskilstunakartan finns flera tidigare naturvärdesinventeringar (tabell 8) på förstudienivå. Bedömningen av klass bygger på data från Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, naturvärden och ädellövskogsinventeringen. Några av dessa objekt har klassats om då data från träddatabasen och artfynd indikerar att det kan finnas högre naturvärden än den tidigare klassningen.

Tabell 8. De tidigare klassade naturvärdesobjekten

Objekt id	nvklass	motiv	naturtyp	biotop	kommentar
613	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E42A	Skog och träd	Ädellövskog	
614	3	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E42I	Skog och träd	Ädellövskog	
615	2	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E43A	Skog och träd	Lind-ekskog	
616	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E43B	Skog och träd	Ädellövskog	omklassad
617	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980702E43B	Skog och träd	Ädellövskog	omklassad
641	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48A	Skog och träd	Örtf ekboksk	omklassad
642	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48B	Skog och träd	Askskog	omklassad
643	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980730E48C	Skog och träd	Blandädellöv	
644	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48D	Skog och träd	Askskog	omklassad
645	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48E	Skog och träd	Bokskog	
646	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48F	Skog och träd	Blandädellöv	
647	2	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48G	Skog och träd	Askhagmark	
648	4	Ädellövskogsinventeringen objid. 0484980703E48H	Skog och träd	Blandädellöv	omklassad
1496	3	Objekt med naturvärde, Skogsstyrelsen N 9249-1998	Skog och träd	Alsumpskog	Gränser uppdaterade
1583	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 8121-1994	Skog och träd	Alsumpskog	

1584	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 8120- 1994	Skog och träd	Aspskog	
1901	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 9247- 1998	Skog och träd	Lövskogslund	
1905	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 9248- 1998	Skog och träd	Barrskog	
1906	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 1565- 2005	Skog och träd	Barrskog	
1916	2	Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen N 9247- 1998	Skog och träd	Lövskogslund	

4. Kända naturvärden

Figur 10. Tidigare kända naturvärden som förekommer inom förstudieområdet, OBS bilden visar endast placeringen av naturvärdena, inte bedömt naturvärde.

Beskrivning

Det flera tidigare kända naturvärden inom förstudieområdet som har tagits fram genom tidigare inventeringar. Naturvärdesklassningen av dessa objekt anges i tabell 6 och 7.

Skogsstyrelsens nyckelbiotoper

Det finns 2 utpekade nyckelbiotoper inom förstudieområdet. En nyckelbiotop är en skogsmiljö som är extra värdefull för den biologiska mångfalden. Det finns olika typer av nyckelbiotoper, men gemensamt för de flesta är att de består av äldre skog med strukturer som är gynnsamma för den biologiska mångfalden, samt att de är artrika.

Skogsstyrelsens objekt med naturvärden

Det finns 1 objekt med naturvärden enligt Skogsstyrelsen inom förstudieområdet. Dessa objekt består av skogsmiljöer som är värdefulla för biologisk mångfald men inte riktigt når upp till de kvaliteter som krävs för att ett område ska klassas som nyckelbiotop.

Sumpskogsinventeringen

Det finns 7 objekt med utpekade enligt sumpskogsinventeringen, som genomfördes under 1990-talet. Det finns en viss osäkerhet kring sumpskogarna då det var längesedan de identifierades och de kan ha blivit så pass påverkade att de inte längre är värdefulla. Sumpskogarna inom förstudieområde besöktes inte i fält vid sumpskogsinventeringen, och är endast flygbildstolkade. Generellt så är sumpskogar värdefulla miljöer då våtmarker hyser strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden. Fuktiga miljöer ger ett klimat som är gynnsamt för många kryptogamer. Även groddjur är gynnade av sumpskogar då de vill vistas i fuktiga miljöer.

Ädellövskogsinventeringen

Det finns 4 objekt utpekade i ädellövskogsinventeringen inom förstudieområdet som genomfördes under mitten på 1980-talet. Det finns en viss osäkerhet av klassningen på dessa objekt då det var så längesedan de identifierades och de kan ha förändrats så att naturvärdena antingen har höjts eller sänkts. Generellt är ädellövskogsmiljöer värdefulla miljöer då de många gånger hyser strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden. Många rödlistade arter är kopplade till äldre ädellövträd.

Naturreservat

Det finns två naturreservat som angränsar och delvis sträcker sig in inom förstudieområdet. I norr ligger Ridö-Sundbyholmsarkipelagen som är en del av Mälarens skärgård och öst ligger Sundbyholmsåsen som är ett mindre skogsområde längs en ås.

Våtmarksinventeringen

Det 1 objekt utpekade vid våtmarksinventeringen, denna våtmark är en del av en strandmiljö vid Mälaren. Våtmarker hyser generellt höga naturvärden och har en komplex hydrologi och kan vara känsliga för förändringar. Eftersom våtmarksinventeringen började på 80-talet och pågick i 25 år kan det finnas en viss osäkerhet om objektens nuvarande status.

Källor

Litteratur

- ArtDatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Jordbruksverket 2017. Ängs- och betesmarksinventeringen – Metodik för inventering från och med 2016. Jordbruksverket, Rapport 2017:9.
- Nitare, J. 2000. Signalarter – Indikatorer på skyddsvärd skog. Jönköping, Skogsstyrelsens förlag.
- Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen.
- SIS 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svensk standard SS 199000:2014.
- SIS 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. Teknisk rapport SIS-TR 199001.
- Strand, M., Aronsson, M. & Svensson, M. 2018. Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige – ArtDatabankens risklista. ArtDatabanken Rapporterar 21. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Databaser

- ArtDatabanken. Uttag ur Artportalen och Obsdatabasen (2021-12-17)
- ArtDatabanken. www.artfakta.artdatabanken.se (2020-12-20)
- Artskyddsförordning (SFS 2007:845).<http://www.naturvardsverket.se/sv/Start/Naturvard/Biologisk-mangfald/Artskydd/Fridlysning-/Fridlysta-arter/>
- Lantmäteriet. <https://www.lantmateriet.se/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor/> (2021-12-16)
- Naturvårdsverket. Miljödataportalen. <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/> (2021-12-16)